



Szegedi Ítéltábla

Bf.I.276/2022/7.

A Szegedi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Szegeden, 2022. október 19. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A választás rendje elleni büntett és más bűncselekmény miatt vádlottl ellen indult büntetőügyben a Kecskeméti Törvényszék 2022. január 11. napján kihirdetett 20.B.91/2021/30. számú ítéletét *megváltoztatja* a következők szerint:

A vádlott bűncselekményeit

2 rb. bűnsegédként elkövetett választás rendje elleni büntettnek [Btk. 350. § (1) bekezdés d) pont 2. fordulat] minősíti.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja azzal, hogy a tényleges tartózkodási helyre, értesítési és kézbesítési címre, valamint a 101.398,- (százegyezer-háromszázkilencvennyolc) forint bűnügyi költségre vonatkozó megállapítást mellőzi.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság vádlottl vádlott bűnösségét bűnsegédként elkövetett választás rendje elleni bűncselekmény büntettében [Btk. 350. § (1) bekezdés d) pont II. fordulat] és bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében [Btk. 345. §] állapította meg. Ezért halmazati büntetésül 1 év, végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett börtönre ítélte. Rendelkezett – a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén – a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, a bűnjelekről és a bűnügyi költségről.

[2] Az elsőfokú ítélet ellen a védő jelentett be fellebbezést elsődlegesen bűncselekmény hiányában, másodlagosan bizonyítottság hiányában történő felmentés végett.

[3] Fellebbezésének részletes indokolásában azt sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság ítéleti tényállását döntően tanúl vallomására alapította. A védői álláspont szerint nevezett nem tekinthető szavahihetőnek, mert az eljárás során egymástól eltérő vallomást tett arra vonatkozóan, hogy kapott-e pénzt előre a tevékenységéért, ha igen, mekkora összegben és milyen módon (átutalással vagy készpénzben). A védő sérelmezte azt is, hogy az elsőfokú bíróság tanúl vallomását megerősítő bizonyítékként értékelte tanú2, tanú3, tanú4 és tanú5 vallomásait, akik az ügyben csupán közvetett tanúk, információik tanú1-től származtak. Ezért, a védői álláspont szerint, ezen vallomásokra tényállás nem alapítható. A védő sérelmezte azon bizonyítási indítványának elutasítását is, ami az bank megkeresésére vonatkozott abból a célból, hogy az párt neve bankszámlájára milyen finanszírozási összegek kerültek kiutalásra. A védő kitért arra is, hogy a nyomozás során nem szerezték be a telefonkészülék adatait, amelyre tekintettel szintén nem áll rendelkezésre elegendő bizonyíték a terhelt büntetőjogi felelősségének a megállapításához.

[4] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.78/2022/6. számú átiratában indítványozta, hogy az ítéltábla az ügyet a Büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.) 598. § (2) bekezdése alapján tanácsulésen bírálja el és azt hagyja helyben azzal, hogy a bűnsegédként elkövetett választás rendje elleni büntett jogszabályi megjelölése a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.) 350. § (1) bekezdés d) pontjának 2. fordulata.

[5] A fellebbezés alaptalan.

[6] A másodfokú bíróság a Be. 598. § (2) és (4) bekezdése alapján az ügyet tanácsulésen bírálta felül.

[7] A védelmi fellebbezés irányára tekintettel a másodfokú bíróság a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése szerint eljárva, a fellebbezéssel sérelmezett ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírálta.

[8] Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok betartásával folytatta le.

[9] A bizonyítékok mérlegelésével megállapított tényállás hiánytalan, megalapozott, ezáltal irányadó volt a másodfokú felülbírálat során.

[10] Az elsőfokú ítélet [23] bekezdését és a [33] és [34] bekezdésből vádlott1 vádlott *szándékos* segítségnyújtására vonatkozó mondatrészt a jogi indokolás részének tekinti. Ez utóbbit azért, mert az elkövető tudattartalmát érintő – jogi fogalmak formájában megjelenő – következtetések a jogi értékelés körébe tartoznak, miután nem ténymegállapítások (BH 2005.167.I. Az úgynevezett keretdiszpozíciók esetében pedig az azt kitöltő jogszabályokra és azok konkrét rendelkezéseire szintén a jogi indokolásban kell kitérni.)

[11] Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást rendkívül széles körben lefolytatta. Ennek során tanúként hallgatta ki a vádlott korábbi vádlott-társait, tanú1-et, tanú2-t, tanú5-öt, illetve felolvasta tanú3 és tanú4 gyanúsított és tanúvallomásait. A tárgyaláson is kihallgatta tanú6, tanú7, valamint a vádlott hozzátartozóit, fiát tanú8 és élettársát, tanú9, valamint további tanúk vallomását felolvasással tette a bizonyítás részévé (tanú10, tanú11, tanú12, tanú13).

[12] A bizonyítékok értékelésekor részletesen kitért arra is, hogy a védelmi érveléssel ellentétben tanúl vallomását nem teszi teljes mértékben hiteltelenné az a körülmény, hogy abban a tekintetben ellentmondóan nyilatkozott, miként került hozzá a kampányfinanszírozás összege (elsőfokú ítélet [170] bekezdés). Az iratokkal egybehangzóan

mutatott rá a törvényszék, hogy az ügy érdemi elbírálását érintő körben tanú1 következetes vallomást tett, melyet tanú3, tanú14, tanú4 és tanú2 vallomásai is alátámasztottak.

[13] Téves az a védői érvelés, hogy ezek a tanúk csupán közvetett tanúk, és emiatt vallomásuk nem elegendő a vádlott bűnösségének megállapításához. A tanúk saját magukra nézve is terhelően vallottak, amikor elismerték, hogy tanú1 telefonjára érkezett lista alapján állították ki az ajánló íveket, amelyeket tanú2 írt alá.

[14] Az elsőfokú bíróság mérlegelési körébe vonta azt is, hogy sem tanú1, sem tanú2 nem rendelkezett olyan kapcsolatrendszerrel, hogy ilyen lista a rendelkezésükre álljon. Erre a listára épp azért volt szükségük, mert nem sikerült a szükséges ötszáz ajánlást összegyűjteni.

[15] A vádlott hozzátartozóinak, tanú15 és tanú16 tanú vallomásának annyiban volt jelentősége, hogy a vádlotti védekezéssel szemben ezek a vallomások azt támasztották alá, hogy a tanú1 által ismert telefonszámon vádlott1 volt elérhető.

[16] tanú17, illetve tanú18 tanúvallomásából kiderült, hogy vádlott1 nem pusztán adminisztrációs feladatokat látott el a kampány időszakban, hanem abban – többek között – személyes tájékoztatásokkal aktívan közreműködött.

[17] Mindezen bizonyítékok részletes és körültekintő vizsgálatával, azok egybevetése és mérlegelése útján az elsőfokú bíróság megalapozottan következtetett a vádlott bűnösségére, és helyesen döntött akkor is, amikor a vádlott védője által előterjesztett bizonyítási indítványt elutasította. E körben kifejtett indokait az ítéltábla mindenben osztotta (elsőfokú ítélet [188] – [189] bekezdés).

[18] A vádlott felmentésére irányuló fellebbezés a bizonyítékok mérlegelését támadta. A bizonyítékok mérlegelése azonban az elsőfokú bíróság feladata. Megalapozott tényállás esetén nincs törvényi lehetőség a bizonyítékok eltérő mérlegelésére, ezért az ezt támadó, a vádlott felmentésére irányuló fellebbezés eredményre nem vezethetett.

[19] A vádlott bűncselekményeinek minősítése helyesbítésre szorult.

[20] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a vádlott tanú1 cselekményéhez kapcsolódva a választás rendje elleni bűncselekmény büntettét, míg tanú2 cselekményéhez kapcsolódva a hamis magánokirat felhasználásának vétségét követte el bűnsegédként (elsőfokú ítélet [226] bekezdés).

[21] Az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott a BH 2017.109. sorszám alatt közzétett eseti döntésre, melyben a Kúria részletesen kifejtette, hogy a Btk. 350. § (1) bekezdés d) pontja szerinti elkövetési magatartás szükségképpen magában foglalja a hamis magánokirat készítését, amelynek felhasználása esetén (például a választási irodában történő leadás alkalmával) a két bűncselekmény között valóságos alaki halmazat nem jön létre.

[22] Az ítéltábla azonban nem osztotta a törvényszék azon álláspontját, miszerint „a választás rendje elleni büntett megvalósulásához legalább ötszáz érvényes, az illetékes választási iroda által elfogadott ajánlás szükséges. Ha az érvényes, elfogadott ajánlások száma az ötszázat nem éri el, akkor nem ez a bűncselekmény, hanem a hamis magánokirat felhasználásának vétsége vizsgálendő” (elsőfokú ítélet [223] bekezdés).

[23] A vád tárgyát jelentő, a Btk. 350. § (1) bekezdés d) pont 2. fordulata szerinti bűncselekményt az követi el, aki a választási eljárásról szóló törvény hatálya alá tartozó választás során hamis adatokat tüntet fel. Ez a magatartás megvalósul és befejezetté válik azzal, hogy a jelölt általa is tudottan olyan ajánlásokat tartalmazó ajánló íveket ad le a választási irodának, amelyeken a listán feltüntetett személyek valójában nem tettek ajánlást és az ajánló íveket sem ők írták alá.

[24] Ezért az elsőfokú bíróság tévesen minősítette tanú2 viszonylatában a vádlotti magatartást bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének, mert az az

előbb kifejtettekre tekintettel – csakúgy, mint tanúl esetében – bűnsegédként elkövetett választás rendje elleni büntettnak minősül. A hamis magánokirat felhasználásának vétsége pedig értelemszerűen ebben az esetben sem állapítható meg valóságos alaki halmazatban.

[25] A fentiekkel egyező álláspont jelenik meg az előbb hivatkozott eseti döntés IV. pontjában is. Ennek lényege szerint: a választás rendje elleni büntett annyi rendbeli, ahány egyéni jelölt esetében használtak fel olyan ajánló íveket, amelyeken az ott feltüntetett személyek valójában nem tettek ajánlást és az ajánló ívet sem ők írták alá.

[26] Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság a választás rendje elleni büntett esetében a jogszabályi hivatkozásnál a bűncselekmény elkövetési fordulatát római számmal jelölte. A 61. BK vélemény 3/a. pontja szerint a bűncselekmény azonos büntetési tétellel fenyegetett alakzataira fordulat megjelöléssel kell utalni, melynek számát arab számmal kell feltüntetni. A fentiekre figyelemmel helyesbítésre szorult az elsőfokú ítélet [193] és [242] bekezdése is.

[27] A kifejtettek alapján az ítéltábla a vádlott bűncselekményeit 2 rendbeli, a Btk. 14. § (2) bekezdése alapján bűnsegédként elkövetett választás rendje elleni büntettnak [Btk. 350. § (1) bekezdés d) pont 2. fordulat] minősítette.

[28] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket helyesen állapította meg, és azokkal, valamint a bűncselekmények tárgyi súlyával és a vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyességgel arányban álló büntetést szabott ki. Nem tévedett akkor sem, amikor úgy ítélte, hogy a büntetés céljai a szabadságvesztés végrehajtása nélkül is elérhetők, ennek próbaidejét – helyesen – a törvényi minimumhoz közeli tartamban határozta meg.

[29] Mindezekből az is következik, hogy a másodfokú bíróság – hivatalból vizsgálva – az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés enyhítésére sem látott indokot.

[30] Észlelte az ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget a 8/2015. (IV. 17.) AB határozatban előírt alkotmányos kötelességének, mert nem vizsgálta, hogy a felfüggesztett szabadságvesztésre ítélt vádlott érdemes-e az előzetes mentesítésre. Az ítéltábla pótolva az elsőfokú bíróság mulasztását, ennek eleget tett. A bűncselekmény jellegére és arra is figyelemmel, hogy a vádlott a bűncselekményeket az ellene folyamatban lévő büntetőeljárás alatt követte el, az ítéltábla álláspontja az, hogy a vádlott nem érdemes a Btk. 101. § (2) bekezdése szerinti mentesítésre.

[31] Az elsőfokú bíróság egyéb rendelkezései törvényesek, ugyanakkor az ítélet rendelkező részében szükségtelenül hivatkozott arra, hogy 101.398,- forint tárgyában már rendelkezett. Az iratok szerint ez a bűnügyi költség II-VI. rendű elítélt vonatkozásában merült fel, akikre a büntető végzés – más ügyszámon – jogerőre emelkedett. Ezért jelen ügyben erre a bűnügyi költségre, ami vádlottl vádlottat egyébként sem érinti, az ítélet rendelkező részében még csak utalni sem kell.

[32] A kifejtettekből következik, hogy az ítéltábla a védő fellebbezését alaptalannak találta, az elsőfokú ítéletet hivatalból felülbírálv, a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta azzal, hogy a tényleges tartózkodási hely, értesítési és kézbesítési cím megjelölését, valamint a már kifejtett okokra figyelemmel a 101.398,- forint bűnügyi költségre vonatkozó megállapítást mellőzte. A Be. 561. § (2) bekezdés b) pontja alapján a 184. § (2) bekezdés f) pontja szerinti személyes adatot kell tartalmaznia az ügydöntő határozat rendelkező részének, a 184. § (2) bekezdés g) pontja szerinti személyes adatot (kézbesítési cím, telefonos elérhetőség) csak abban az esetben, ha ez szükséges. A Be. 184. § (2) bekezdés f) pontja szerinti valamennyi cím feltüntetése azonban csak akkor szükséges, ha azok eltérnek egymástól.

[33] Az ítélet ellen a Be. 615. § (1) és (2) bekezdése alapján fellebbezésnek nincs helye.

Szeged, 2022. október 19.

Dr. Benedek Tibor sk.
a tanács elnöke

Dr. Cserhádi Ágota sk.
előadó bíró

Sefta Márta dr. sk.
bíró

A Szegedi Ítéltábla Bf.I.276/2022/7. számú ítélete és a Kecskeméti Törvényszék 20.B.91/2021/30. számú ítélete jelen ítélet folytán jogerős.

Szeged, 2022. október 19.

Dr. Benedek Tibor sk.
a tanács elnöke